

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
Journal of the Faculty of Divinity of Çukurova University
Cilt / Volume: 23 • Sayı / Issue: 1 • Haziran / June 2023
e-ISSN: 2564-6427

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
Journal of the Faculty of Divinity of Çukurova University
Cilt / Volume: 23 • Sayı / Issue: 1 • Haziran / June 2023
e-ISSN: 2564-6427

YAYIN ARALIĞI

Yılda 2 Sayı (Haziran/Aralık)

YAYIN TARİHİ

30 Haziran 2023

YAYIN DİLİ

Türkçe, Arapça, İngilizce

KAPAK- İÇ DÜZEN

Fatmanur ALİBEKİROĞLU EREN

ADRES VE İLETİŞİM

Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Balcalı Kampüsü 01330 Sarıçam/Adana
ilahiyatdergi@gmail.com

DİZİNLEME BİLGİLERİ

Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi hakemli bir dergi olup makalelerin bilim, dil ve hukuk bakımından sorumluluğu yazarlara aittir.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
Journal of the Faculty of Divinity of Çukurova University
Cilt / Volume: 23 • Sayı / Issue: 1 • Haziran / June 2023
e-ISSN: 2564-6427

İMTİYAZ SAHİBİ

Prof. Dr. Hasan KAYIKLIK (DEKAN)

EDİTÖR

Prof. Dr. Tuğrul YÜRÜK

YARDIMCI EDİTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Aygül DÜZENLİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatmanur ALİBEKİROĞLU EREN

Arş. Gör. Hamdi AKBAŞ

YAYINKURULU

Prof. Dr. Tuğrul YÜRÜK (Editör)

Doç. Dr. Tuna TUNAGÖZ

Doç. Dr. Ömer KORKMAZ

Dr. Öğr. Üyesi Fatmanur ALİBEKİROĞLU EREN

Dr. Öğr. Üyesi Aygül DÜZENLİ

Arş. Gör. Hamdi AKBAŞ

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
Journal of the Faculty of Divinity of Çukurova University
Cilt / Volume: 23 • Sayı / Issue: 1 • Haziran / June 2023
e-ISSN: 2564-6427

ALAN EDİTÖRLERİ

Doç. Dr. Tuna TUNAGÖZ
Doç. Dr. Ömer KORKMAZ
Doç. Dr. Serkan ÇELİKAN
Dr. Öğr. Üyesi Aygül DÜZENLİ
Dr. Öğr. Üyesi Fatmanur ALİBEKİROĞLU EREN
Dr. Öğr. Üyesi Fatma ÖZDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BEKEN
Dr. Arş. Gör. Hasan KAYAPINAR
Dr. Öğr. Gör. Mehmet YILMAZ
Arş. Gör. Hamdi AKBAŞ
Öğr. Gör. Mustafa TOPRAK

YABANCI DİL EDİTÖRLERİ

Doç. Dr. Gülden TÜM
Dr. Öğr. Gör. Yaşar Üstün KAPLAN
Öğr. Gör. Mustafa TOPRAK

MİZANPAJ SORUMLUSU

Dr. Öğr. Üyesi Aygül DÜZENLİ

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Journal of the Faculty of Divinity of Çukurova University

Cilt / Volume: 23 • Sayı / Issue: 1 • Haziran / June 2023

e-ISSN: 2564-6427

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abderrahim BENHADDA	Doha Institute (Katar)
Prof. Dr. Abdulkadir EVGİN	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Abdurrahman KASAPOĞLU	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Abdülkerim BAHADIR	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Âdem APAK	Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan KOŞUM	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABI	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Osman KURT	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Asım YAPICI	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir TATLI	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Burhan BALTACI	Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz TOMAR	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Cüneyt KANAT	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. M. Cüneyt KAYA	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Dosay KENCHETAY	Ahmet Yesevi Üniversitesi (Kazakistan)
Prof. Dr. Frank GRIFFEL	Yale University (ABD)
Prof. Dr. Hayri KAPLAN	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Hazretali TURSUN	Ahmet Yesevi Üniversitesi (Kazakistan)
Prof. Dr. İbrahim KAPLAN	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan FAZLIOĞLU	Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. John WALBRIDGE	Indiana University (ABD)
Prof. Dr. Kamil ÇAKIN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. al-Mahdi Mousa al-RAWADIEH	Ürdün Üniversitesi (Ürdün)
Prof. Dr. Mehmet EVKURAN	Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Muharrem AKOĞLU	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Muhittin MACİT	Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanı
Prof. Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞCI	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÜNAL	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Nahide BOZKURT	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Nuri KAHVECİ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer TÜRKER	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Roxanne D. MARCOTTE	Université du Québec à Montréal (Kanada)
Prof. Dr. Saim YILMAZ	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfettin ERŞAHİN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Sönmez KUTLU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Şaban Ali DÜZGÜN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Tony STREET	Cambridge University (İngiltere)
Prof. Dr. Zeki Salih ZENGİN	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Apollinaria AVRUTINA	St. Petersburg Üniversitesi (Rusya)
Doç. Dr. Galina MISKINIENE	Vilnius Üniversitesi (Litvanya)
Doç. Dr. Hasan AKKANAT	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Konul HACİYEVA	Milli Bilimler Akademisi (Azerbaycan)
Doç. Dr. Meliha YILDIRAN SARIKAYA	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Wan Suhaimi Wan ABDULLAH	Universiti Teknologi Malaysia (Malezya)
Dr. Öğr. Üyesi Paschalis ANDROUDIS	Aristoteles Üniversitesi (Yunanistan)
Dr. Muhammed Hashim GHOSHEH	Müessesetü Al-i Beyt (Ürdün)

İçindekiler

ARAŞTIRMA MAKALELERİ/RESEARCH ARTICLES

ETKİLENDİĞİ VE ETKİLEDİĞİ USULCÜLER BAĞLAMINDA İMÂMÜ'L-HAREMEYN EL-CÜVEYNÎ

Imam al-Haramayn al-Juwayni in the Context of the Jurists He Influenced and was Influenced by

1-17

Selman DEMİRBOĞA

كِنَايَاتِ الْخَمْرَةِ فِي خَمْرِيَّاتِ أَبِي نُوَّاسٍ

*Ebû Nuvâs'ın Hamriyyât'ında Şarap Kinayeleri
The Metonymy of Wine in Abu Nuwas's Wine Poetry*

18-37

Sajed Alkhlif ALSALH

İSLÂM HUKUKUNDA İRADE BEYANINDA YAPILAN HATANIN SÖZLÜ TASARRUFLARA ETKİSİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

Opinions on the Effect of the Mistake in the Declaration of Will in Islamic Law on Verbal Dispositions

38-52

Mehmet Selim ASLAN

EVİRİM-DİN ARASINDA ALGILANAN ÇATIŞMA ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI

Turkish Adaptation of the Perceived Conflict Scale between Evolution and Religion

53-64

Oğuzhan AVAN, Hasan KAYIKLIK

FÂRÂBÎ'NİN AHLÂK FELSEFESİ: EN YÜKSEK İYİ VE ONU GERÇEKLEŞTİRMENİN ARAÇLARI

The Ethics of Al-Fârâbî: The Highest Good and The Means of Realizing It

65-80

Suat ÇELİKKOL

ZAYIF RÂVİ VE ZAYIF RİVÂYET KAVRAMLARI AÇISINDAN HATİB EL-BAĞDÂDÎ'NİN TAKYÎDÜ'L-İLM ADLI ESERİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

An Analysis of Hatib Al-Bagdâdî's Work Titled Takyîd Al-İlm From the Conceptions of Weak Narrator and Weak Narration

81-96

Muhittin DÜZENLİ

İçindekiler

ARAŞTIRMA MAKALELERİ/RESEARCH ARTICLES

آليات السبك النحوي ودورها في تحقيق التماسك النصي "سورة نوح نموذجاً"

Dil Bilgisel Kalıbın Araçları ve Metinsel Tutarlılığı Gerçekleştirmedeki Rolü: Nuh Suresi Örneğinde

Mechanisms of Grammatical Cohesion and Their Role in Achieving Text Coherence: Surat Noah as an Example

91-117

Mahmud KADDUM, Mahmuud ALFAGI

HAÇLI SEFERLERİNDE KÖLE TİCARETİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

An Assessment on the Slave Trade in the Crusades

118-133

Nadir KARAKUŞ

TÜRKİYE'DEKİ MAHALLİ ARAP LEHÇELERİ ÜZERİNE BİR BİBLİYOGRAFYA DENEMESİ

A Bibliography Experiment On Local Arabic Dialects in Turkey

134-155

İbrahim ÖZCAN, Ömer ACAR, Ramazan KILIÇ

ROBERT MERTON VE İŞLEVSELÇİLİK KURAMININ TEMEL UNSURLARI

Robert Merton and The Basic Elements of Functionalism Theory

156-167

Abdülbaki KINSÜN

ARAPLARDA HURMANIN YERİ, ÖNEMİ VE İBN VAHŞİYYE'NİN HURMA RİSALESİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Importance of Date Palms in Arabic Cultures and an Examination of Ibn Wahsiyya's Risāla on Date Palm

168-187

Hakan TEMİR, Tahsin KOÇYİĞİT

ÇATIŞAN DÜNYA GÖRÜŞLERİ: PROTETAN EVANJELİK HİRİSTİYANLIĞIN AYRIŞMASI

Conflicting Worldviews: The Disintegration of Protestant Evangelical Christianity

188-205

Özlem TOPCAN

İçindekiler

ARAŞTIRMA MAKALELERİ/RESEARCH ARTICLES

KÂBE'NİN TARİHİ VE ANLAMI ÜZERİNE BAZI TESPİTLER

Some Findings on the History and Meaning of the Ka'ba

206-221

Mücahit YÜKSEL

KİTAP İNCELEMELERİ/BOOK REVIEWS

PALLE YOURGRAU, SİMONE WEİL, ÇEV. ÜMİD GURBANOV,
İSTANBUL: KETEBE YAYINLARI, 2019, 200 SAYFA.

222-225

Tamer YILDIRIM
